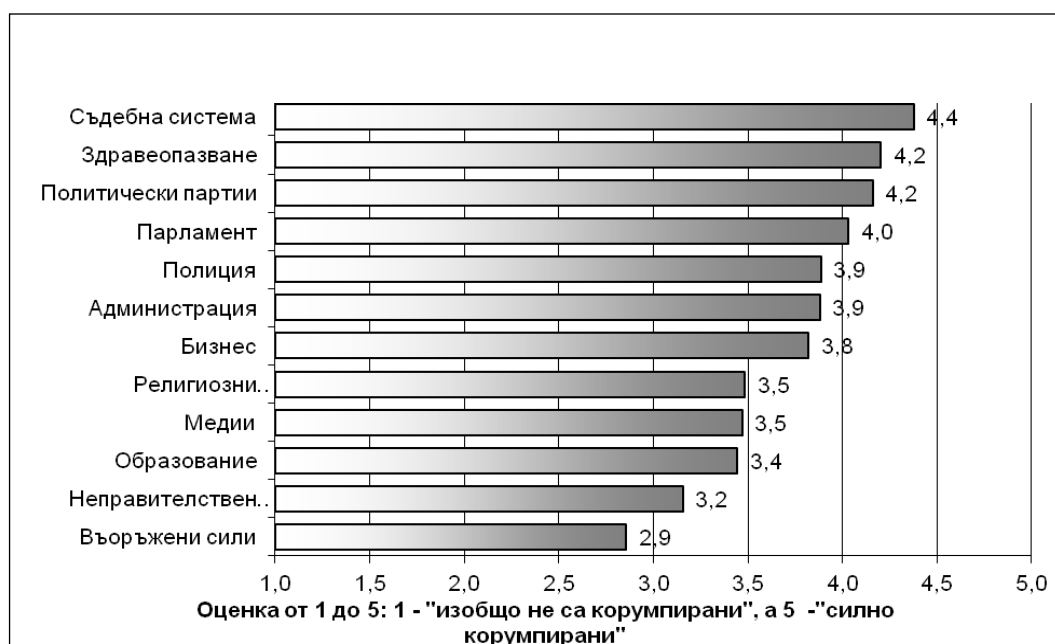

СВЕТОВЕН КОРУПЦИОНЕН БАРОМЕТЪР – 2013

ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ ЗА БЪЛГАРИЯ

Най-силно засегнат сектор от корупция в България е съдебната система. Стойността на нейния индекс е 4,4. Сравнението с предишни издания на Барометъра показва негативна тенденция в оценката – в последното изследване на Световния корупционен барометър стойността на оценката на съдебната система е 4,3 (при максимална стойност от 5, която е показател за изключително сериозен проблем с корупцията в този сектор, и минимална стойност от 0 – показател за липса на корупция).

Водещи места в изследването за България имат също здравеопазване (4,2) и политически партии (също с оценка 4,2). Докато политическите партии „традиционно” се намират в челните позиции на класацията, то секторът на здравеопазването е включен за първи път и получава силно негативна оценка. Най-добра оценка получават образованието (3,4), неправителствените организации (3,2) и въоръжените сили (2,9).

В общоевропейски сравнителен план изследването откроява следната специфика: докато за целия ЕС водещо място в негативната класация заемат политическите партии, в България (както и в Словакия) институциите от съдебната власт са оценени като най-силно натоварени с корупционен риск. Изследването затвърждава тенденцията, установена и в предходни изследвания, че в България продължава да бъде най-сериозен корупционният риск в съдебната система и в дейността на политическите партии.

Изследването предоставя информация от непосредствения опит на гражданите при сблъсък с корупция – 8% от гражданите, които са имали контакт в институции, са платили подкуп. При изследване на причините за плащане на подкуп, се открояват две основни: за 38% от гражданите това е било необходимо, за да бъде ускорена дейността на институциите, а за 30% от тях това е била единствената възможност да получат адекватно административно обслужване. Тези резултати показват, че водещ фактор за

разпространение на корупцията е неефективната работа на публичните институции. На трето място следва да бъде отбелязана специфичната обществена култура, която толерира корупция – 27% от гражданите са заплатили подкуп в израз на благодарност.

Причините, поради които гражданите не са готови да сигнализират за корупция са следните: според 59% от тях няма смисъл от подаване на сигнал, защото това действие няма да има резултат; 28% се страхуват от последиците, а 13% не знаят къде да подадат сигнал.

Изследването предоставя информация за институциите, на които гражданите най-често са платили подкуп: през 2013 година 17% от тях са платили подкуп на полицията, 13% - на институции от съдебната система, 7% - за здравеопазване. При сравнение с данните от предходното изследване се забелязва увеличение на дела на гражданите, които са платили подкуп на полицията (15,4%), на институции от съдебната система (10,4%), здравеопазване (5,5%) и регистрационни служби. Намалява делът на гражданите, които са платили подкуп за образование, данъчни служби и битови услуги.

При сравнение на данните в общоевропейски мащаб прави впечатление по-високият дял на платилите подкуп в България именно за институции от съдебната система и полицията.

Изследването показва и нарастване на критичните оценки на българските граждани относно усилията на институциите за противодействие на корупцията – докато през 2010 година общо 42% от гражданите са оценявали като много ефективни или относително ефективни тези действия, то през 2013 година само 16 % от гражданите оценяват антикорупционните действия на правителството като ефективни.

АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”

Тел/факс: 02/9867713, 9867929, 9867834

E-mail: mbox@transparency.bg